

Predavanje o ulaganjima mirovinskih fondova u skrb za starije osobe u Hrvatskoj

---

Mežnarić, Ljubica; Mežnarić, Ana

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **2024**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:242:984855>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-10**

Repository / Repozitorij:

[Institute of Public Finance Repository](#)

Potencijalna ulaganja mirovinskih fondova u dugotrajnu skrb za starije: primjer Hrvatske

Public Sector Economics I/2024

Ljubica Mežnarić, dr. med.
Ana Mežnarić, studentica EFZG

Sadržaj

01

Uvod

02

Pregled
literature

03

Metodologija

04

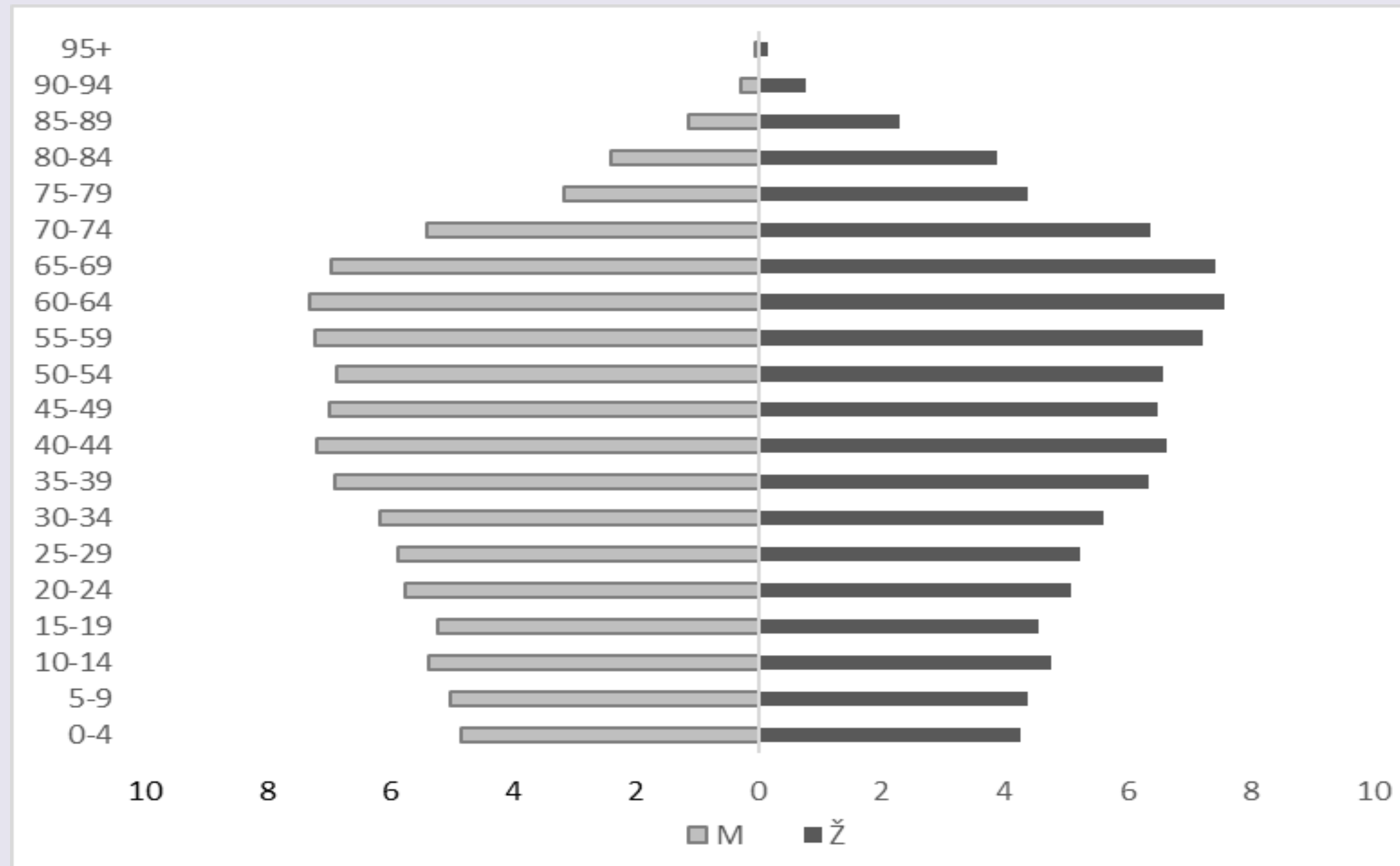
Rezultati i
rasprava

05

Zaključak

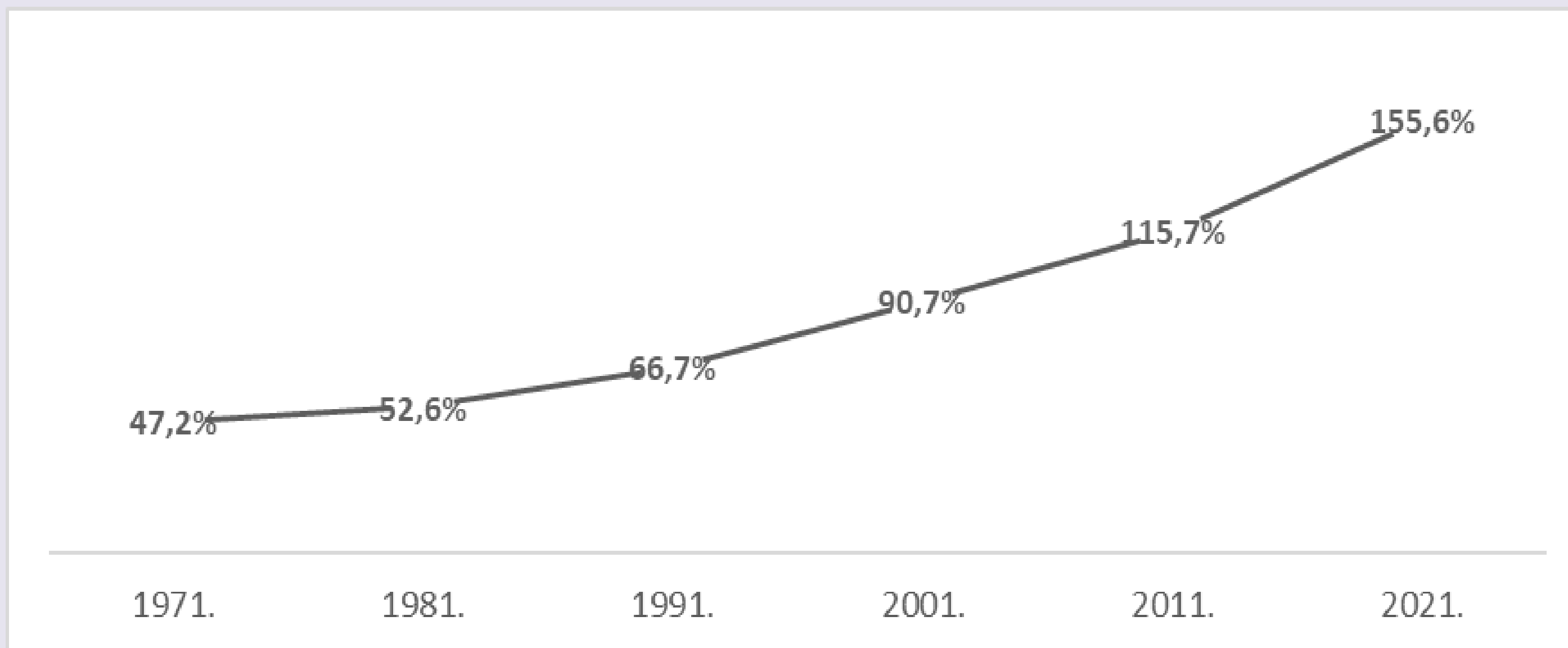
Uvod

Dobno-spolna piramida prema popisu stanovništva 2021.

- 3,87 milijuna stanovnika (2021.)
- konstriktivna dobno-spolna piramida
- rast prosječne starosti
muškarci – 32,4 (1971.) 45,9 (2021.)
žene – 35,5 (1971.) 42,5 (2021.)
ukupna – 34 (1971.) 44,3 (2021.)

Indeks starenja 1971.–2021.

Izvor: Izrada autora (DZS, 2022.)

Vrste domova za starije i nemoćne u Republici Hrvatskoj

Državni

- RH osnivač i vlasnik
- Dom za starije i teško bolesne odrasle osobe „Majka Marija Petković” u Blatu na Korčuli
- Dom za odrasle osobe i rehabilitaciju u Metkoviću
- Dom za starije osobe u Oklaju

Decentralizirani

- Osnivač županija
- 45

Drugi (pravne ili fizičke osobe)

- Privatni domovi
- Vlasnici fizičke ili pravne osobe, vjerska društva, organizacije i sl.
- 121

Vrsta, broj i ukupni smještajni kapacitet domova

Vrsta	Broj	Ukupni smještajni kapacitet
Državni	3	171
Decentralizirani	45	10.869
Privatni	121	8.421
Ukupno	169	19.461

Izvor: Izrada autora (MROSP, 2022.)

Obvezni mirovinski fondovi

- Zakon o obveznim mirovinskim fondovima i Pravilnik o dozvoljenim ulaganjima te dodatnim ograničenjima ulaganja obveznog mirovinskog fonda
- A, B ili C fond

Pregled literature

- Nedostatak istraživanja
- Hlebec i Filipović (2018.) – buduće politike moraju uzeti u obzir da bi u financiranje života za starije trebali uključiti i financijske poteškoće obitelji
- Tanaka (2016.) – zamjena sustava automatske prilagodbe mirovinskih davanja sustavom koji predviđa specifične potrebne razine skrbi („kvalificirani ugovor o dugovječnosti”, „mirovine za život”)
- Bali i Asher (2012.) – bolja koordinacija radi jednostavnijeg upravljanja troškom starenja kroz pozitivnu povezanost zdravstvenih i mirovinskih aranžmana u troškovima, izloženosti rizicima i utjecaju na političke odluke
- Peksevim (2021.) – diverzifikacija portfelja i poboljšana isporuka sigurnih, adekvatnih mirovina u određenim zemljama srednje i istočne Europe
- Olgić Draženović i Kusanović (2016.) – tržište kapitala je važan izvor financiranja održivih investicijskih projekata i daljnjeg gospodarskog razvoja

Metodologija

Intervju

- Polustrukturirani intervju – svibanj i lipanj 2022.
- Odobreno od strane Etičkog povjerenstva Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- Transkribirani i analizirani kvalitativnom metodom
- Triangulacijski proces

Ispitanici

- Domovi iz raznih dijelova države zbog utvrđivanja mogućih regionalnih razlika
- 16 ispitanika
- Online, uživo, telefonom
- Vlastita stajališta i mišljenja, uz slobodu nadovezivanja na povezane teme

Pitanja

- Glavni problemi postojećeg poslovnog modela domova i adekvatnost funkcioniranja sustava
- Postojeći problemi osnivanja jedne institucije dugotrajne skrbi u RH
- Potreba izgradnje novih domova i njihovim tržišnim potencijalima
- Trenutne mogućnosti i spremnosti ulaganja u sustav dugotrajne skrbi

Rezultati i rasprava

Trenutni problemi poslovnog modela postojećih domova

- Kapacitet

„Problemi su, nedovoljno mjesta odnosno manjak kapaciteta.”

- Lista čekanja

„Mi trenutno na listi čekanja imamo 270 osoba i velik dio osoba koji su podnijeli zahtjev dok još mogu hodati...”

- Radna snaga – manjak i nepovezanost različitih struka

„I ta fragmentiranost i nekoordiniranost pogoršava manjak i nedostatak ljudskih resursa u ustanovi.”

Rezultati i rasprava

Izazovi u izgradnji domova u privatnom vlasništvu

- Stroga zakonska regulativa i netransparentni kriteriji za dobivanje smještaja u državnom/županijskom domu
„To je jedna dugotrajna bitka i borba zato što morate zadovoljiti sve tehničke standarde, uvjete, dakle to su posebni propisi za izgradnju takvih objekata.”
- Tržište nekretnina i problemi u građevinarstvu
„Branša u građevinarstvu je pogođena nedostatkom radne snage, ali i porastom troškova.”
- Suradnja u obliku JPP-a
„Znači ako jedan korisnik imati tisuće kuna, a naš privatni dom je jedini dom u okruženju za smještaj takve vrste korisnika, javni sektor bi mu tu trebao nadomjestiti razliku.”

Rezultati i rasprava

Perspektive u izgradnji domova

- Demografska potreba

„To je jednostavno potreba koja će se sve više i više razvijati, sve više i više imamo starog stanovništva i sve više postajemo starija nacija.”

- Izvozni proizvod

„Ako gledamo Hrvatsku kao nekakvu turističku destinaciju, zemlju koja svoje gospodarstvo temelji na turističkoj industriji onda bi to mogao biti naš izvozni proizvod.”

Rezultati i rasprava

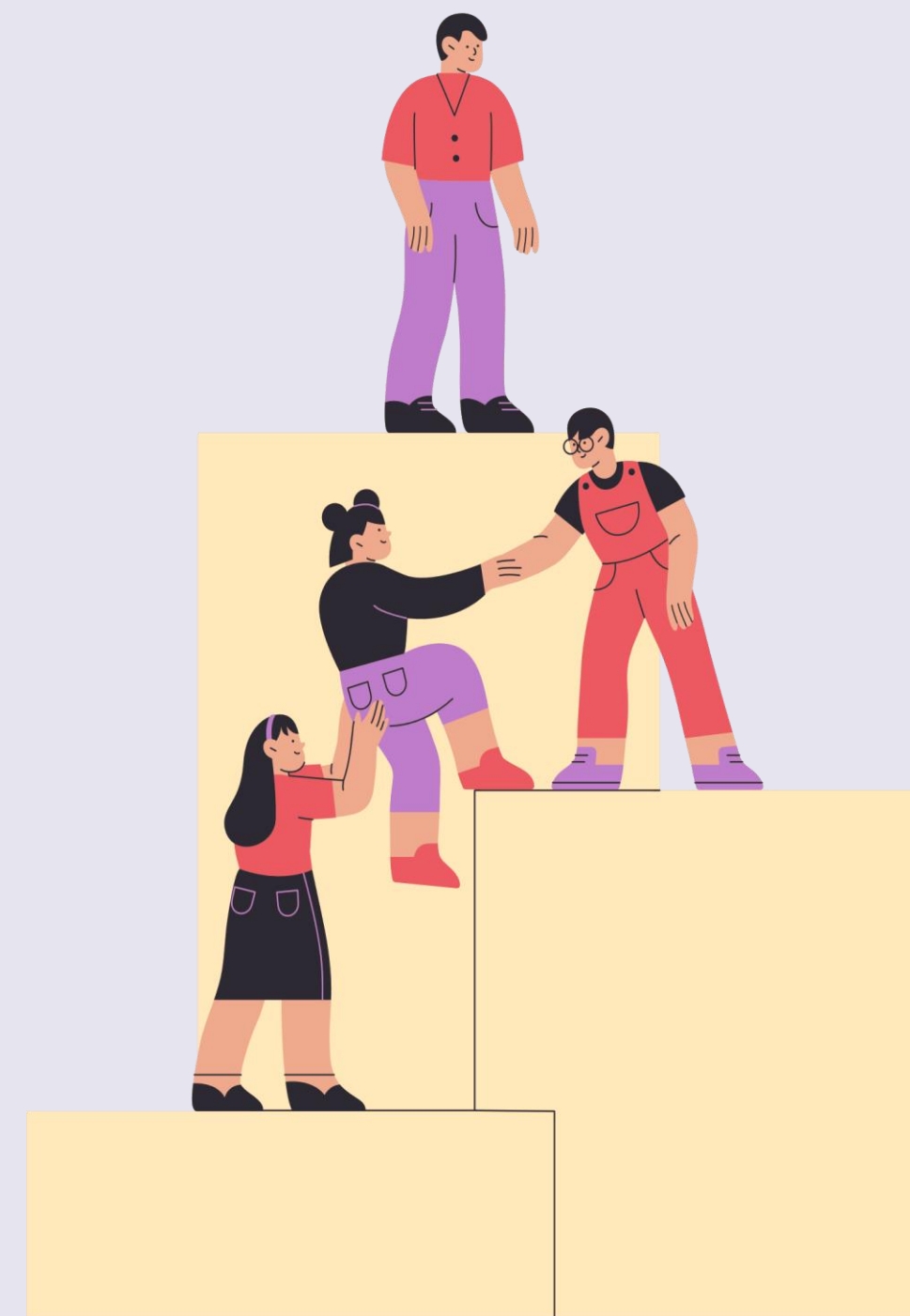
Ulaganje mirovinskih fondova u domove

- Trenutna ulaganja

„S obzirom na to da trenutno ne postoji kompanija koja je listana na uređenom tržištu, a kojoj je primarna grana djelatnosti upravljanje domovima na teritoriju RH, nismo u mogućnosti u nju ulagati.”

- Preduvjeti

„Prilikom ulaganja osigurati da je takvo ulaganje u skladu s prirodom i veličinom obveza mirovinskog fonda. Uzeti u obzir specifične karakteristike rizika i prinosa takvih ulaganja, utjecaj ulaganja na ukupni profil rizičnosti mirovinskih fondova te utjecaj tog ulaganja na likvidnost mirovinskog fonda.”

Rezultati i rasprava

Ulaganje mirovinskih fondova u domove

- Zakonska regulativa

„Iako načelno pozdravljamo promjene u regulativi koje kao posljedicu imaju olakšan protok kapitala između investitora i primatelja sredstava, vjerujemo kako trenutna regulativa ne onemogućuje investiranje mirovinskih fondova....”

- Rizičnost, profitabilnost i spremnost

„Spremni smo ući u projekt ukoliko je konačni zaključak da je zadovoljio sve tražene kriterije. U konkretnom slučaju, vjerujemo da bi relativno viši rizik u navedeni tip ulaganja implicirao i relativno više razine prinosa.”

Zaključak

- Velika količina sredstava mirovinskih fondova
- Okrupnjavanje postojećih ili izgradnja novih povezanih domova – menadžerski posao
- Fondovi rizičnog kapitala
- Domovi u privatnom vlasništvu
- „Zatvaranje kruga”
- Preporuka za detaljniju razradu mogućnosti i načine objedinjenja

Hvala na
pažnji!

